

Stichting HEST: Jaarverslag 2018 en plannen voor 2019

Onze missie: HEST ondersteunt op vrijwillige basis de mantelzorger tijdens de nachtelijke uren bij de verzorging van terminaal zieke mensen die thuis willen sterven.

Achtergrond

De stichting Hulpgroep Ernstig Zieken en Stervenden Thuis (HEST) is opgericht in 1983. De stichting heeft als doelstelling het thuis sterven voor de inwoners van Ermelo, Putten en Garderen beter mogelijk te maken.

Terminaal zieke mensen willen veelal het liefst thuis sterven. In de thuissituatie komt de zorg voor een stervende voor een belangrijk deel neer op mantelzorgers. De taak van mantelzorgers beslaat 24 uur per dag en 7 dagen in de week en is dan ook zeer zwaar. Meestal staan de beroepsmatige zorgverleners van de thuiszorgorganisaties hen hierbij terzijde. In de nachtelijke uren is deze hulp echter slechts beperkt beschikbaar. HEST kan en wil een rol spelen door het bieden van aanvullende hulp. De hulp van HEST wordt vooral tijdens de nachtelijke uren verleend en bestaat uit het waken en waar nodig overnemen van de verzorging. De mantelzorger kan zo tot een goede nachtrust komen en is daardoor beter en langer in staat om zijn of haar dierbare thuis te verzorgen.

De medewerkers van HEST zijn allen vrijwilliger: zij doen hun werk belangeloos. De hulp van HEST is kosteloos: voor degenen die er gebruik van willen maken bestaat er dus geen financiële drempel.

Organisatie

De stichting HEST wordt bestuurd door een driekoppig bestuur.

De feitelijke zorg wordt verleend door vrijwilligers welke zijn gegroepeerd over respectievelijk Ermelo en Putten. Zij worden bij hun werkzaamheden aangestuurd door de coördinator Ermelo en de beide coördinatoren Putten.

Als in dit jaarverslag gesproken wordt over ‘vrijwilligers’ wordt bedoeld op de HEST-medewerkers die de feitelijke zorg leveren.

Werkwijze

De hulp van HEST wordt meestal aangevraagd door organisaties voor beroepsmatige zorg als Buurtzorg, Icare, of andere thuiszorgorganisaties. Een mantelzorger of een familielid kan ook rechtstreeks hulp aanvragen. Ook de huisarts, het kerkgenootschap van de zieke, een welzijnsorganisatie, een zorginstelling of het maatschappelijk werk kunnen hulp aanvragen.

De aanvraag wordt behandeld door de betreffende coördinator. Zo nodig wordt een huisbezoek afgelegd. Waar dat wenselijk is wordt overlegd met de huisarts en/of de thuiszorgorganisatie. Nadat de hulpvraag is beoordeeld, schakelt de coördinator een HEST-vrijwilliger in. Meestal kan de hulp dezelfde dag/nacht nog worden geboden. Als de zorgverlening meerdere nachten beslaat (meestal is dat het geval), worden bijna altijd meerdere vrijwilligers ingeschakeld. De coördinator begeleidt het proces en dient als vraagbaak voor de vrijwilligers. Na afloop van de zorgverlening evalueert de coördinator met de mantelzorger en de vrijwilligers.

De vrijwilligers van Ermelo en Putten ondersteunen elkaar zo nodig over en weer.

Afhankelijk van de zorgbehoefte kunnen zij door de coördinatoren dus in het hele werkgebied worden ingezet.

Vrienden van HEST

In 1998 werd de stichting ‘Vrienden van HEST’ opgericht. Doelstelling van de ‘‘Vrienden van HEST’’ is het ondersteunen van de stichting HEST.

De stichting ‘‘Vrienden van HEST’’ heeft een eigen bestuur en maakt géén deel uit van de organisatie van HEST. Tussen beide organisaties bestaan wel nauwe contacten.

Kennisbevordering

Aan de kennisbevordering van de vrijwilligers van HEST wordt veel aandacht besteed. Bij hun entree krijgen zij de introductie cursus ‘‘Terminale Zorg’’ van de koepelvereniging Vrijwilligers Palliatieve Terminale Zorg (VPTZ). Daarna volgen zij eens per anderhalf jaar een bijscholingscursus. Voorts zijn er incidentele cursussen, zoals een tilcursus.

Ter ondersteuning van elkaar komen de vrijwilligers regelmatig bijeen in de zogenaamde terugkom bijeenkomsten. De coördinatoren spelen hierbij een stimulerende en voorwaardenscheppende rol.

Personele wijzigingen in 2018

Als nieuwe vrijwilligers zijn in 2018 welkom geheten: Marianne de Groot (team Ermelo), Nicolien de Ruiters (team Putten) en Marianne van Dijk (team Putten).

In 2018 hebben er geen medewerkers afscheid van ons genomen.

Personele samenstelling dd 31 december 2018

Het team-Putten had op 31 december 2018 elf vrijwilligers en twee coördinatoren.

Het team-Ermelo had op 31 december 2018 drie vrijwilligers; de functie van coördinator was nog steeds vacant.

Het bestuur van HEST bestond op 31 december 2018 uit een voorzitter, een secretaris en een penningmeester. Een ICT-deskundige ondersteunt het bestuur.

Financiering

HEST is voor zijn financiering vooral afhankelijk van subsidies. Het Ministerie van VWS verstrekt jaarlijks een subsidie waarvan de grootte afhankelijk is van het aantal cliënten waaraan in de zogenaamde referentieperiode hulp is verleend. De referentieperiode beslaat 3 jaren (voor de subsidie voor 2018 is de referentieperiode 2014 t/m 2016).

De gemeente Putten verstrekt jaarlijks een aanvullende subsidie.

Van de stichting ‘‘Vrienden van HEST’’ verkrijgt HEST een jaarlijks wisselende donatie.

Deze donatie wordt telkenmale besteed aan een specifiek doel.

Van de Kringloop ‘‘Overnodig’’ uit Putten hebben we in 2018 een eenmalige (ruime) donatie mogen ontvangen.

Besteding van de inkomsten

De inkomsten van HEST worden vooral besteed aan de deskundigheidsbevordering van de medewerkers. De scholing van onze medewerkers vinden wij heel belangrijk!

Ook aan PR geven wij geld uit. Te denken valt aan onze website, aan promotiemateriaal en aan advertenties. We vinden het van belang dat de inwoners van Ermelo en Putten bekend zijn met het bestaan van HEST. Potentiële cliënten maar ook potentiële vrijwilligers kunnen ons dan beter vinden.

In 2018 hebben we bovendien geld besteed aan het inhuren van een professionele tekstschrijver: betrokkene heeft voor een kleine vergoeding diensten aan HEST verleend (zie ‘‘Kort verslag van enkele activiteiten in 2018’’).

Een ander deel van de inkomsten wordt besteed aan sociale activiteiten. Deze activiteiten dienen ertoe het groepsproces te versterken: ze bevorderen de binding en de noodzakelijke onderlinge samenhang van de vrijwilligers.

Omvang van de in 2018 verleende zorg.

Ermelo 2018 : Aan 9 inwoners is zorg verleend (2 doorlopend uit 2017). Het betrof 25 nachten.
Putten 2018 : Aan 16 inwoners is zorg verleend. Het betrof 67 nachten.
Totaal HEST 2018 : Zorg aan 25 inwoners. In totaal 92 nachten.

Niet vermeld zijn de aanvragen die uiteindelijk niet tot daadwerkelijke inzet van een HEST-vrijwilliger hebben geleid. De oorzaken van het achterwege blijven van inzet zijn uiteenlopend van aard (meestal: voortijdig overlijden van de zieke of opname in een zorginstelling). In deze gevallen heeft de betreffende coördinator van HEST veelal wel uitgebreide bemoeienis met de aanvraag gehad.

Omvang van de zorg in eerdere jaren

Om een indruk te kunnen krijgen van een eventuele trend zijn onderstaand ook de gegevens van de jaren 2011 t/m 2017 vermeld:

Ermelo 2011 : Zorg aan 10 inwoners. Betrof 48 nachten en 2 dagdelen.
Putten 2011 : Zorg aan 12 inwoners. Betrof 66 nachten en 5 dagdelen.
Totaal HEST 2011 : Zorg aan 22 inwoners. In totaal 114 nachten en 7 dagdelen.

Ermelo 2012 : Zorg aan 9 inwoners. Betrof 47 nachten en 7 dagdelen.
Putten 2012 : Zorg aan 4 inwoners. Betrof 12 nachten.
Totaal HEST 2012 : Zorg aan 13 inwoners. In totaal 59 nachten en 7 dagdelen.

Ermelo 2013 : Zorg aan 5 inwoners. Betrof 9 nachten
Putten 2013 : Zorg aan 18 inwoners. Betrof 53 nachten
Totaal HEST 2013 : Zorg aan 23 inwoners. In totaal 62 nachten.

Ermelo 2014 : Zorg aan 15 inwoners. Betrof 34 nachten
Putten 2014 : Zorg aan 13 inwoners. Betrof 36 nachten.
Totaal HEST 2014 : Zorg aan 28 inwoners. In totaal 70 nachten.

Ermelo 2015 : Zorg aan 10 inwoners. Betrof 33 nachten en 3 dagdelen.
Putten 2015 : Zorg aan 19 inwoners. Betrof 54 nachten.
Totaal HEST 2015 : Zorg aan 29 inwoners. In totaal 87 nachten en 3 dagdelen.

Ermelo 2016 : Zorg aan 12 inwoners. Betrof 20 nachten
Putten 2016 : Zorg aan 18 inwoners. Betrof 109 nachten en 1 dagdeel
Totaal HEST 2016 : Zorg aan 30 inwoners. In totaal 129 nachten en 1 dagdeel.

Ermelo 2017 : Zorg aan 11 inwoners. Betrof 25 nachten.
Putten 2017 : Zorg aan 12 inwoners. Betrof 41 nachten en 4 dagdelen.
Totaal HEST 2017 : Zorg aan 23 inwoners. In totaal 66 nachten en 4 dagdelen.

Conclusies m.b.t. de omvang van de zorg

Geconcludeerd kan worden dat in 2018 in vergelijking met 2017 het aantal cliënten waaraan zorg is verleend licht is toegenomen. Het aantal nachten is echter aanzienlijk toegenomen. Over langere tijd bezien (2011 t/m 2018) zijn de aantallen per jaar wisselend, maar in grote lijnen ongeveer constant.

Het aantal vrijwilligers

Tot eind 2018 was een tekort aan vrijwilligers voor HEST nog een belangrijk pijnpunt. Landelijk wordt hetzelfde gezien: overal, ook buiten de zorg, wordt het steeds moeilijker om vrijwilligers te vinden. Belangrijke oorzaken zijn dat vrouwen vaker betaald werk gaan doen en dat alle werknemers als gevolg van het opschuiven van de AOW-leeftijd langer moeten werken.

Voor HEST leidde het tekort aan vrijwilligers er de laatste jaren toe dat niet alle vragen om zorg konden worden gehonoreerd.

Eind 2018 kon de balans worden opgemaakt van de diverse acties om nieuwe vrijwilligers te werven (zie onder). Deze balans bleek heel positief te zijn. Het vrijwilligerstekort lijkt daarmee voorlopig voor een belangrijk deel opgelost.

Kort verslag van enkele activiteiten in 2018:

1. We hebben ons ingespannen om nieuwe vrijwilligers te vinden, waarbij wij ons in eerste instantie vooral op Ermelo hebben gericht.
Waar dat nuttig leek, heeft HEST zoveel mogelijk haar gezicht laten zien. Verder zijn in Ermelo huis aan huis flyers verspreid. Onze (nieuwe) folders en posters zijn breed verspreid (o.a. in openbare gelegenheden en in wachtkamers van huisartsen).
De belangrijkste actie in het kader van de werving betrof het laten verschijnen van wervende artikelen in de lokale kranten van Ermelo, Putten en omgeving. Een lokale tekstschrijver heeft interviews afgenomen van enkele van onze vrijwilligers en daarvan prachtige artikelen gemaakt. Deze zijn vervolgens pasklaar aangeboden aan de lokale kranten. Dit heeft ertoe geleid dat zich een aantal nieuwe vrijwilligers heeft aangemeld. Met ingang van januari 2019 zullen deze voor HEST beschikbaar zijn.
2. De functie van coördinator Ermelo is reeds twee jaar vacant. De beide coördinatoren in Putten zijn ook in 2018 naar ieders tevredenheid in Ermelo bijgesprongen. Toch willen we de vacature in Ermelo graag invullen, vooral om lokaal de werving van nieuwe vrijwilligers een impuls te geven. Tot op heden is dat eerste nog niet gelukt.
3. We hebben actief gewerkt aan de deskundigheidsbevordering van onze vrijwilligers. In oktober 2018 werd door onze koepelorganisatie VPTZ een tweedaagse aanvullende scholing verzorgd. Gekozen is voor de in company vorm. Een prettig bijeffect van deze vorm van bijscholing is de gunstige invloed op de onderlinge saamhorigheid.
4. Gelet op de verplichting welke nieuwe wetgeving (Algemene Verordening Gegevensbescherming, oftewel AVG) ons oplegt, zijn we bezig geweest met het opstellen van een Privacyverklaring. In deze verklaring staat beschreven welke persoonsgegevens (van o.a. cliënten, van hun familieleden en van onze eigen medewerkers) door HEST worden vastgelegd, waarom dat gebeurt en hoe deze gegevens worden beveiligd teneinde te voorkomen dat zij toegankelijk zijn voor onbevoegden.
5. Omdat we werken met kwetsbare mensen willen we, meer dan nu zichtbaar is voor de omgeving, in lijn met vergelijkbare organisaties een preventief beleid gaan voeren om grensoverschrijdend gedrag van medewerkers te voorkomen. Met gebruikmaking van de richtlijnen van onze koepelorganisatie VPTZ zijn we daarom bezig geweest om zowel een Gedragscode als een Klachtenregeling op te stellen.

6. Omdat we onze medewerkers duidelijk willen maken hoezeer we hun inzet waarderen, hebben we veel aandacht besteed aan interne sociale activiteiten. Zo is er in 2018 o.a. een dagje uit en een barbecue georganiseerd.

Een blik gericht op de toekomst van de palliatieve terminale zorg

De verwachting is dat de behoefte aan palliatieve zorg de komende jaren zal toenemen. Dit geldt niet alleen voor het domein van de beroepsmatige zorg, maar ook voor dat van de informele zorg, het domein waarbinnen HEST werkzaam is. Als gevolg van de vergrijzing sterven steeds meer mensen aan chronische aandoeningen. De complexiteit en de duur van de ziekten waaraan zij lijden, neemt bovendien toe.

Voor de omvang van de zorgvraag waarmee HEST te maken zal krijgen, is ook het overheidsbeleid van belang: de overheid streeft er naar om palliatieve terminale zorg minder in ziekenhuizen te laten plaatsvinden en meer in hospices en thuis. De wens van de zieke moet bij het bepalen van de plaats waar hij/zij zal sterven leidend zijn, vindt de Staatssecretaris van VWS.

De indruk bestaat dat de palliatieve terminale zorg landelijk gezien de laatste jaren wat aan het verschuiven is van de thuissituatie naar het hospice. De ervaringen van HEST steunen deze trend niet.

Geplande activiteiten in 2019

1. De werving van vrijwilligers blijft een belangrijk actiepunt. Aan promotie zullen we tijd, moeite en geld blijven besteden. We zullen we ons als HEST presenteren waar dat nuttig lijkt. We blijven proberen artikelen geplaatst te krijgen in de lokale pers. Gelet op de goede ervaringen zullen we dit wederom doen met behulp van professionele ondersteuning.
2. Onze website wordt verder verbeterd. De site gaat meer informatie bevatten.
3. Omstreeks maart 2019 zal onze Privacyverklaring gereed zijn en ter inzage zijn via onze website.
4. Omstreeks maart 2019 zal de ‘‘Gedragscode voor de medewerkers van HEST’’ gereed zijn.
5. In het voorjaar zal onze Klachtenregeling gereed zijn en ter inzage zijn via onze website.
6. Gelet op het langdurig openstaan van de vacature voor een coördinator Ermelo en de goede ervaringen met de huidige nauwe samenwerking tussen de groepen Ermelo en Putten zullen we bezien of een definitieve integratie van beide groepen wenselijk is.

Beleid op langere termijn:

HEST zal middels het bevorderen van naamsbekendheid en het uitdragen van haar missie inspelen op de toenemende behoefte aan ondersteuning van mantelzorgers bij zorg aan hun dierbaren tijdens de nachtelijke uren.

Door uitbreiding van vrijwilligers en voortdurende scholing willen wij een kwalitatief goede vrijwillige hulp mogelijk maken.

